

Διευθυντής Κ.Ο.Θ.

Γεώργιος Βράνος

Αν.Διοικητική Διευθύντρια Κ.Ο.Θ.

Χρυσή Γκαρίπη

Ειδικό Ταμείο Οργάνωσης
Συναυλιών (Ε.Τ.Ο.Σ.) της Κ.Ο.Θ.
Πρόεδρος
Ούβε Μάτσκε
Αντιπρόεδρος
Δημήτριος Χανδράκης
Μέλη
Θεοφάνης Καραγιώργος
Εύη Δελφινόπουλου
Ελευθερία Παπαδημητρίου

ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΤΗΣ Κ.Ο.Θ.

Α' Βιολιά Σ. Παπάνας, Α. Σουσιάμολου (Εξαρ) / Γ. Πετρόπουλος, Θ. Πατσαλίδης (ΚοΡΑ) / Ε. Παπαδημήτρης, Ε. Δελφινόπουλου, Κ. Αρχοντής, Γ. Κανδυλίδης, Γ. Παπά, Μ. Σπανού, Ε. Ταλακούδη, Χ. Λαζαρίδου, Γ. Γαρυφαλλάς, Ε. Λάππας, Σ. Κακάμπουρας (Tutti)
Β' Βιολιά Α. Τζίμα, Α. Παπανικολάου (ΚοΡΑ) / Α. Τζαφέρης, Ν.Μπόγκοραντ (ΚορΒ) / Μ. Τοπτσίδης, Θ. Θεοδωρίδης, Δ. Παπαστεργίου, Ι. Both, Ε. Κουζώφ, Π. Μυλαράκη, Ε. Αδαμόπουλος, Μ. Εκλεκτού, Γ. Κουγιουμτζόγλου, Μ. Μιχαηλίδης, Ί. Σελαμαζίδης, Ί. Συμονίδου, Α. Μισυρλή, Ν. Τσανακάς, Ι. Τοπούρια (Tutti)
Βιόλες Ν. Νικολαΐδης, Χ. Σειρά (ΚοΡΑ) / Α. Πορίχης, Α. Βόλτση (ΚορΒ) / Φ. Ποπίκα, Ε. Παραλίκα, Χ. Βλάχος, Κ. Μητροπούλου, Β. Θεοδωρίδου, Δ. Δελφινόπουλος, Ρ. Τερζιάν, Δ. Φωτιάδης, Π. Μεταξάς, Θ. Σουργκούνης (Tutti)
Βιολοντσέλα Β. Σαΐτης, Α. Χανδράκης, Ν. Γκουντίμοβ (ΚοΡΑ) / Λ. Μανώλα (ΚορΒ) / Β. Δάβαρης, Δ. Πολυζωίδης, Γ. Στέφος, Χ. Γρίμπας, Μ. Ανισέγκου, Δ. Αλεξάνδρου, Ι. Κανάτσου, Ζ. Στέπιτς (Tutti)
Κοντραμπάσα Χ. Χειμαριός (ΚοΡΑ)/ Γ. Χατζής, Η. Σουμελίδης (ΚορΒ) / Ε. Μπουλασίκη, Ε. Παντελίδου, Μ. Σαπουντζής, Γ. Πολυχρονιάδης (Tutti)
Φλάουτα Ν. Δημόπουλος, Ό. Γκόγκας (ΚοΡΑ) / Γ. Ανισέγκος, Μ. Χατζή (ΚορΒ) /Ν. Κουκής (Tutti)
Όμποε Δ. Καλταζίδης, Δ. Κίτσος (ΚοΡΑ) / Γ. Τσόγιας-Ραζάκοβ, Π. Κουγιουμτζόγλου (ΚορΒ)
Κλαρινέτα Κ. Παπαδόπουλος, Χ. Γραονίδης (ΚοΡΑ) / Α. Σταυρίδης (ΚορΒ) / Β. Καρατζβας (Tutti)
Φαγκότα Γ. Πολίτης (ΚοΡΑ) / Κ. Βαβάλας, Μ. Πουλιούδη (ΚορΒ) / Μ. Ηλιοπούλου (Tutti)
Κόρνα Τ. Ελευθεριάδης, Τ. Παπαδόπουλος (ΚοΡΑ) /Β. Βραδέλης, Π. Φειζός (ΚορΒ) / Δ. Δεσποτόπουλος (Tutti)
Τρομπέτες Σ. Παπαδόπουλος, Γ. Νέτσκας (ΚοΡΑ) / Γ. Λασκαρίδης (ΚορΒ) / Δ. Κουρατζίνος (Tutti)
Τρομπόνια Φ. Στεφανίδης, Α. Ντώνες (ΚοΡΑ) / Φ. Δράκος, Γ. Κόκκορας (ΚορΒ) / Ε. Μπαλτάς (Tutti)
Τούμπα Π. Γεωργιάδης (ΚορΒ)
Τύμπανα Δ. Βίττης, Β. Αφανάσιεβ (ΚοΡΑ)
Κρουστά Ε. Αγγουριδάκης, Ν. Μιχαηλίδου (Tutti)
Άρπα Κ. Γίμα (ΚοΡΑ)
Πιάνο Μ. Λιακοπούλου (ΚοΡΑ)

Έφορος Κ.Ο.Θ. Α. Χανδράκης, **Αναπληρωτής Έφορος** Δ. Φωτιάδης

** Οι μόνιμοι μουσικοί της Κ.Ο.Θ. αναφέρονται με σειρά αρχαιότητας*

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΗΣ Κ.Ο.Θ.

Μ. Νιμπή (Γραμματεία), **Μ. Παπακωνσταντίνου** (Γραμματεία Καλλ. Διεύθυνσης – Εκπαιδευτικά Προγράμματα), **Φ. Χατζησίμου** (Υλοποίηση Καλλ. Προγραμματισμού), **Ν. Κυριακού** (Προβολή & Επικοινωνία), **Θ. Καραμανίδου** (Μουσική Βιβλιοθήκη- Αρχείο), **Μ. Αδάμος**, **Έ. Τερζή** (Λογιστήριο), **Π. Γιάντσης**, **Γ. Νιμπής** (Φροντιστές), **Ν.Κάκογλου** (Κλητήρας) **Έ. Παράσχογ** (Ταμείο)

Επιμέλεια εντύπου: Νίκος Κυριακού
Σχεδιασμός: ARTCORE
Εκτύπωση:Visual Advertising

Απαγορεύεται η φωτογράφιση και η βιντεοσκόπηση κατά τη διάρκεια της συναυλίας. Η είσοδος στη συναυλία επιτρέπεται σε παιδιά άνω των έξι ετών.

(Γερμανία), από το 2000 μέχρι το 2003, όταν και διορίστηκε ως τακτικός καθηγητής και διευθυντής του τμήματος Όπερας στο Πανεπιστήμιο των Τεχνών του Βερολίνου, όπου είναι και πρύτανης.

Η καριέρα του ξεκίνησε το 1988 ως μουσικός προετοιμαστής στην Κρατική Όπερα και το 1990 στη Λαϊκή Όπερα της Βιέννης, το 1992 ως διευθυντής ορχήστρας στην Όπερα της Ulm, ενώ το 1994 ανέλαβε διευθυντής ορχήστρας και διευθύνων μουσικός προετοιμαστής στην όπερα του Saarbrücken, διδάσκοντας στην εκεί Ανωτάτη Σχολή

ΕΡΡΙΚΟΣ ΦΡΕΖΗΣ

διεύθυνση ορχήστρας

Μουσικής και στο Τμήμα Συγκριτικών Σπουδών του Πανεπιστημίου. Μετακλήσεις τον οδήγησαν στο Φεστιβάλ του Εδιμβούργου με την Ορχήστρα του BBC, στο Teatro Massimo Bellini της Catania, σε σημαντικές Όπερες και αίθουσες συναυλιών της Γερμανίας (όπως η Φιλαρμονική του Βερολίνου, οι Όπερες του Μάναϊμ, της Στουτγάρδης, της Βαϊμάρης, στην Biennale του Αννόβερου, την Συμφωνική Ορχήστρα της Ραδιοφωνίας της Ζααρμπρύκεν), της Αυστρίας (Konzerthaus Βιέννης με το Klangforum Wien, Όπερα Graz), της Ελβετίας (Όπερες Biennε, Soleure, Ορχήστρα της Fribourg), στο Πανεπιστήμιο της Ρώμης, στο Φεστιβάλ της Φρανκφούρτης με το Ensemble Modern, στα Φεστιβάλ του Hitzacker και του Μενουχίν, στο Gstaad και στο Chatelet του Παρισιού.

Περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα **www.fresis.org**

ΑΡΗΣ ΑΡΓΥΡΗΣ

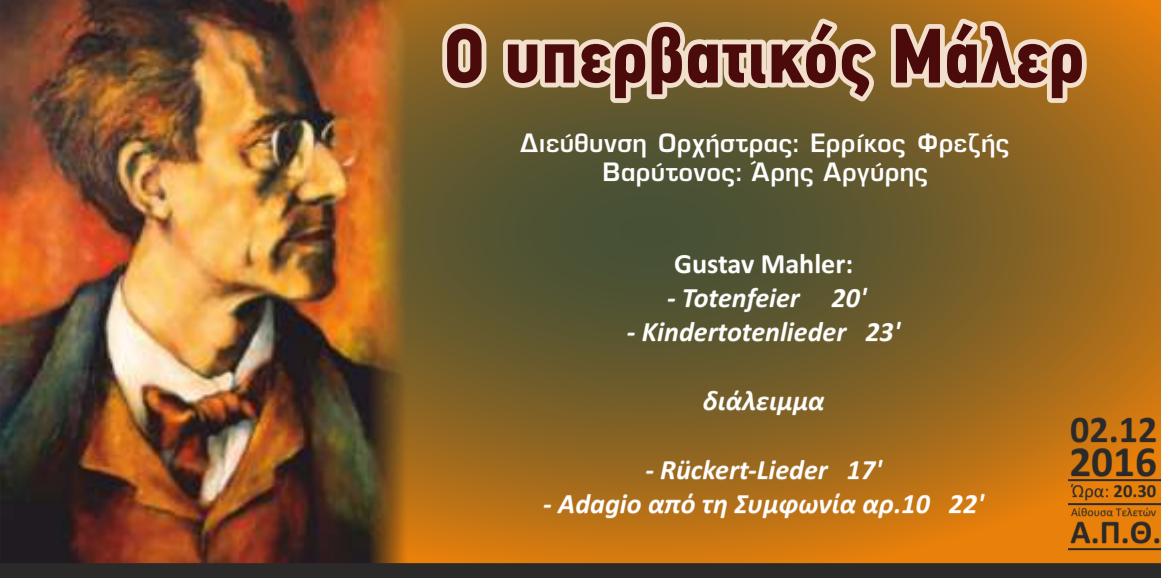
βαρύτονος

Ο διεθνούς φήμης Έλληνας βαρύτονος Άρης Αργύρης εμφανίζεται στις πλέον φημισμένες όπερες και συναυλιακές αίθουσες του κόσμου. Έχει συνεργαστεί με σπουδαίους μαέστρους όπως Ζ. Μεhta, Κ. Masur, C. Thielemann, Υ. Kreizberg, G. Kuhn, D. Renzetti, Μ.Honeck, W. Attanasi, G. Jenkins, C. Franci, Α. Allemandi, Ρ. Lange και C. Rizzi.

Έχει ερμηνεύσει σπουδαίους ρόλους όπως *Μπελκόρε* (Ελιζάριο του έρωτα/Ντονιστέτι), *Εσκαμίγιο* (Κάρμεν/Μπιζέ), Σκάρπια (Τόσκα/Πουτσίνι), *Αμονάσορ* (Αΐντα/Βέρντι), *Ιάγος* (Οθέλλος/Βέρντι), *Φίγκαρο* (Κουρέας της Σεβίλλης/Ροσσίני), *Ιωάννης Βαπτιστής* (Σαλώμη/Ρ. Στράους), *Ρενάτο* (Χορός Μεταμφιεσμένων/Βέρντι), *Ναρντό* (Η ψευδοκτηπουρός/Μότσαρτ), *Νταντίνι* (Η Σταχτοπούτα/Ροσσίני), *Ζερμόν* (Τραβιάτα/Βέρντι), *Σωνάρ και Μαρτσέλο* (Μποέμ/Πουτσίνι), *Σάρπλες* (Μαντάμα Μπαπτερφλάι/Πουτσίνι), *Κόντε ντι Λούνα* (Τροβατόρε/Βέρντι), *Ροντριγκο* (Ντον Κάρλο/Βέρντι), *Ενρίκο* (Λουτσία ντι Λαμερμούρ/Βέρντι), *Φραντσέσκο* (Οι

Το 2016 εξελέγη Τακτικός Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Τεχνών του Βερολίνου.

www.arisargiris.com

Διεύθυνση Ορχήστρας: Ερρίκος Φρεζής
Βαρύτονος: Άρης Αργύρης

Gustav Mahler:
- *Totenfeier* 20'
- *Kindertotenlieder* 23'

Διάλειμμα

- *Rückert-Lieder* 17'
- *Adagio από τη Συμφωνία αρ.10* 22'

02.12
2016
Ώρα: 20.30
Αίθουσα Τελετών
Α.Π.Θ.

Ο Μάλερ τέλειωσε την πρώτη συμφωνία του σε ηλικία μόλις 28 ετών και χωρίς διακοπή ξεκίνησε το πρώτο μέρος της δεύτερης, ενόσω άφηνε την Όπερα της Λειψίας για να λάβει τη θέση του διευθυντή της Όπερας της Βουδαπέστης. Φαίνεται όμως ότι μην έχοντας ένα συγκεκριμένο πλάνο για την συνέχεια της συμφωνίας, άλλαξε το όνομα σε «Νεκρικές Ακολουθίες». Όπως αρχικά έπραξε και με ολόκληρη την πρώτη συμφωνία του, έδωσε τον υπότιτλο «συμφωνικό ποίημα», που σημαίνει ότι υπάρχει μια «υπόθεση», ένα «πρόγραμμα» εξωμουσικό. Σύντομα όμως απαγόρευσε την χρήση του υπότιτλου αυτού, καθότι δεν ήθελε να νομίζει ο κόσμος ότι το όποιο εξωμουσικό «πρόγραμμα» καθορίζει και υπαγορεύει τελικά τη μουσική. Κατά τον Μάλερ άλλωστε η μουσική είναι 'η έκφραση ενός βώματος' και εάν μπορούσε αυτό να εκφραστεί με τις λέξεις δεν υπήρχε λόγος να το κάνει και με την μουσική.

Σχετικά με την *1η Συμφωνία* του, η Natalie Bauer-Lechner, στενός άνθρωπος του συνθέτη, μας αναφέρει ότι ονομάζοντάς την «Τιτάνα» οδήγησε σε παρεξηγήσεις, καθότι συνδέθηκε με το ομώνυμο ρομάντζο του Jean Paul, ενώ στην πραγματικότητα είχε να κάνει «με έναν δυνατό, ηρωικό άνθρωπο, την ζωή και τα βάσανά του, τους αγώνες και ήττες ενάντια στην μοίρα» και ταυτόχρονα προσέφερε τη λύση στην μεταβατικότητα της *2ης Συμφωνίας*. Σίγουρα ο Μάλερ είχε μεγάλη σχέση σε αυτό το σημείο με τον Σούμαν και έτσι δεν μας προκαλεί έκπληξη το γεγονός όταν ανακαλύπτουμε κοινές επιρροές από τα φανταστικά πρόσωπα που δημιούργησε ο Ε.Τ.Α. Hoffmann. Αλλά ο χώρος δεν επιτρέπει περαιτέρω εμβάθυνση.

Αν και μετέπειτα ο Μάλερ ενσωμάτωσε, έστω με κάποιες αλλαγές, τις «Νεκρικές Ακολουθίες» σαν πρώτο μέρος της *2ης συμφωνίας* του, συνέχισε να το παρουσιάζει και σαν αυτοτελές μέρος. Ο τίτλος είναι εμπνευσμένος από τον ομώνυμο κύκλο δραμάτων («Dziady») του πολωνού Adam Mickiewicz. Όπως αναφέρει ο συνθέτης, συνοδεύει τον ήρωα της πρώτης του συμφωνίας - ή κατά άλλη πηγή - ένα αγαπημένο πρόσωπο στον τάφο. Κι εκεί του γεννούνται υπαρξιακά ερωτήματα σχετικά με την ζωή, πριν και μετά τον θάνατο, το νόημα αυτής αλλά και των πράξεών μας κλπ.

Μελετώντας περαιτέρω πηγές βλέπουμε ότι έχει να κάνει με τον μεγάλο και άτυχο έρωτά του με την Μάριον φον Βέμπερ, γυναίκα του εγγονού του γνωστού συνθέτη. Ακολουθώντας την γραμμή αυτή οδηγούμαστε στο 4ο μέρος του έργου του Mickiewicz, που αναφέρεται στον τραγικό έρωτα του πρωταγωνιστή του (η ομωνυμία με τον συνθέτη δεν είναι τυχαία!) Gustaw, ο οποίος αυτοκτόνησε όταν η αγαπημένη του προτιμήσει να παντρευτεί έναν πλούσιο ευγενή. Κι έτσι ξεκινά το έργο με κρατημένες νότες σολ (στη γερμανικά: G όπως Gustav/Gustaw) στα έγχορδα.

Λίγα χρόνια αργότερα, το καλοκαίρι του 1901, ξεκίνησε να συνθέτει τραγούδια σε ποίηση του Friedrich Rückert, τέσσερα από αυτά σαν ανεξάρτητα τραγούδια, καθώς και τρία (νούμερο 1, 3 και 4) που έγιναν με άλλα δύο, αργότερα, ένας κλειστός και αδιάσπαστος κύκλος με τίτλο «Παιδικά Νεκρικά Τραγούδια». Όλα αυτά τα τραγούδια τα διηύθυνε με την ίδια ακριβώς διαδοχή, όπως στο σημερινό μας πρόγραμμα, το 1905 στην Βιέννη.

Λίγους μήνες νωρίτερα, τον Φεβρουάριο του ίδιου έτους, κινδύνεψε να πεθάνει από αιμορραγία και μόνο μια εγχείρηση τον έσωσε την τελευταία στιγμή. Δύο περαιτέρω διαδοχικές εγχειρήσεις σταθεροποίησαν την κατάσταση, όμως προκειμένου να αναρρώσει αναγκάστηκε να παραιτηθεί από τη θέση του μουσικού διευθυντή των συμφωνικών συναυλιών της Φιλαρμονικής της Βιέννης, κρατώντας μόνο τη θέση του διευθυντή της Κρατικής Όπερας. Δέκα μέρες μετά την τελευταία εγχείρηση συνθέτει το πρώτο από τα τραγούδια του Rückert.

Τα τρία από τα πέντε «Παιδικά Νεκρικά Τραγούδια» γράφτηκαν λοιπόν σε άμεση συνοχή με τα «ανεξάρτητα» τραγούδια και όχι σε σχέση με τα δύο του παιδιά, όπως έχει διαδοθεί και υποστηριχτεί λανθασμένα. Ο Μάλερ, όχι μόνο δεν είχε ακόμη παιδιά, αλλά ούτε και γνωρίζει ακόμη την Άλμα, μέλλουσα σύζυγο και μητέρα των παιδιών του. Η γνωριμία τους έγινε στις 7 Νοεμβρίου του ίδιου έτους και η πρώτη τους κόρη, Maria Anna, γεννήθηκε ένα έτος αργότερα. Τα υπόλοιπα δύο τραγούδια (νούμερο 2 και 5) τα συνέθεσε το καλοκαίρι του 1904, άμεσα μετά την γέννηση της δεύτερης τους κόρης Anna Justine. Ακόμη και η απορία που εξέφρασε η Alma σχετικά με το πώς ο Μάλερ συνέθεσε τόσο τραγικά κείμενα ενώ «μισή ώρα νωρίτερα, εύθυμος και υγιής, χάιδευε και φιλούσε τα παιδιά του», δεν μπορεί να αληθεύει απόλυτα. Ίσως να συγγείε τα τραγούδια με την *6η Συμφωνία* ή να ήθελε να δημιουργήσει ένα μύθο ότι ο Μάλερ είχε προαισθήσεις, καθότι λίγα χρόνια αργότερα, το 1907 πέθανε η πρώτη τους κόρη. Πιστεύω ότι τα «Παιδικά Νεκρικά Τραγούδια» έχουν σχέση με την γενικότερη φιλοσοφία ζωής και θανάτου που ανέκαθεν απασχολούσε τον Μάλερ. Πιστεύω ότι τα τραγούδια αυτά πρέπει να ερμηνεύονται χωρίς τις υπέρβαρες και από την ήδη παρούσα τραγικότητα του κεμένου υπερβάλλουσες εκτελέσεις. Πρόκειται για έργα που εκφράζουν περισσότερο αγάπη παρά πένθος. Ίσως για τον λόγο, το μοτίβο των βιολοντσέλων στο τέλος του τελευταίου τραγουδιού παραπέμπει στο τελευταίο μέρος της τρίτης συμφωνίας (1895/96) που φέρει τον τίτλο «τι μου διηγείται η αγάπη».

Όλα τα τραγούδια έχουν ένα χαρακτήρα μουσικής δωματίου και ο Μάλερ πειραματίζεται με νέους ήχους, ηχοχρώματα και συνδυασμούς οργάνων, καθώς και με συνθετικές τεχνικές που άνοιξαν νέους δρόμους για τις νέες γενιές.

Το ταξίδι μας καταλήγει στο έτος 1910. Ο Μάλερ βρίσκεται σε ηλικία πενήντα ετών στο απόγειο της δόξας του σαν μαέστρος, είναι αναγνωρισμένος (αν και αμφισβητούμενος) συνθέτης και αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα στη συζυγική του σχέση. Η Alma αισθάνεται – και όχι αδίκως –παραμελημένη χρονίως. Στις 7 Ιουλίου γιορτάζει τα γενέθλιά του χωρίς αυτήν, που βρίσκεται σε ιαματικά λουτρά και εκεί συμβαίνει το μοιραίο: γνωρίζει τον νεαρό και ταλαντούχο αρχιτέκτονα Walter Gropius με τον οποίον ξεκινά μια έντονη ερωτική περιπέτεια. Γνωρίζοντας το ότι αυτό θα αποτελούσε μια τραγωδία για τον σύζυγο της, του οποίου η υγεία δεν ήταν στο ζενίθ εκείνη την εποχή, προσπάθησε να το κρύψει και να συνεχίσει να παίζει τον ρόλο της. Μία ημέρα μετά της επιστροφή της, ξεκινά ο Μάλερ στις 16 Ιουλίου την σύνθεση της 10ης του Συμφωνίας. Δεκατρείς ημέρες αργότερα φτάνει ένα γράμμα του Gropius προς την Alma στο οποίο την παροτρύνει και την εκλπαρεί να εγκαταλείψει τον σύζυγό της για να «δραπετεύσει» μαζί του. Το παράξενο – και σίγουρα μη τυχαίο – είναι ότι σαν παραλήπτη του γράμματος αυτού έγραψε τον ίδιο τον Μάλερ, ο οποίος διάβασε το γράμμα, ενώ ο Gropius προχώρησε παραπέρα αφού μια εβδομάδα αργότερα παρουσιάστηκε αυτοπροσώπως στον Μάλερ για να μιλήσει μαζί του. Η τραγωδία έγινε αναπόφευκτη και οδήγησε δέκα μήνες αργότερα στον θάνατο του συνθέτη, που σύμφωνα με την ιατρική πέθανε από καρδιακά προβλήματα, τα οποία είχαν μερικώς γεννητικά αίτια. Όσοι μελετήσουν την ιστορία και τα γράμματα αυτού του τελευταίου έτους της ζωής του θα ακολουθήσουν ίσως την γνώμη μου, ότι πέθανε από αγάπη. Αγάπη στην οποία έκανε μοιραία λάθη, τα οποία αναγνώρισε όταν ήταν πια πολύ αργά για να μπορέσει να επανορθώσει.

Την *10η Συμφωνία* δεν την τέλειωσε ποτέ. Το Adagio, το πρώτο μέρος, είναι το μόνο που άφησε σε επίπεδο που να μπορεί να εκτελεστεί χωρίς να χρειαστεί κανείς να συνθέσει περαιτέρω. Αλλά όσοι γνωρίζουν τον τελειομανή συνθέτη, ξέρουν ότι και στην περίπτωση αυτή δεν είχε πει την τελευταία του λέξη και ότι αναμφίβολα θα έκανε πολλές αλλαγές. Η σπασμένη καρδιά του δεν μας αφήνει παρά ένα θραύσμα με ήχους της αγωνίας του, της αγάπης του, της πάλης με την μοίρα του και τελικά του προσωπικού του μαρτυρίου. Πάνω από όλα όμως παραμένει η αγάπη του, που ξεπέρασε τα σύνορα αυτού του κόσμου για να μας δώσει ακούσιμα άλλων κόσμων. Και κάπου εδώ εξαντλείται η δυνατότητα να γραφτεί ή να ειπωθεί κάτι παραπάνω.

Ερρίκος Φρεζής

ΚΡΑΤΙΚΗ
ΟΡΧΗΣΤΡΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

02.12
2016

Ώρα: 20.30

Αίθουσα Τελετών

Α.Π.Θ.

Ο υπερβατικός Μάλερ

Διεύθυνση Ορχήστρας: Ερρίκος Φρεζής
Βαρύτονος: Άρης Αργύρης

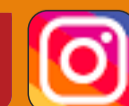
Gustav Mahler:
- Totenfeier
- Kindertotenlieder
- Rückert-Lieder
- Adagio από τη Συμφωνία αρ.10

Εισιτήρια:
15€, 10€,
μειωμένο 5€

Προπώληση εισιτηρίων:
Εκδοτήριο ΚΟΘ, Λεωφόρος Νίκης 73
τηλ. 2310 236990
& από το www.tssso.gr

www.tssso.gr

artcore.gr

ΧΟΡΗΓΟΙ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ:

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ακούτε κάθε Τρίτη 18:00-18:30 την εκπομπή
Η Κ.Ο.Θ. ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ
με τον Θανάση Γωγάδη,
από τον 9,58 fm και το Γ' Πρόγραμμα